

Tia iyi à kɔa inεi Ebεε ηa

Ilaađ í jò Amaí nηu takae í ba wa ide ku fɔ

¹ Tako bala nwa ηa à gbɔ ide ku fɔi Ilaađ hai si gelei wallie ηa ise fεεfelo si kpãa ikã ikã. ² Amma si waatii ankãanyiu ihε awa à gbɔ ide ku fɔi Ilaađ hai si gelei Amaε takae. Amaui Ilaađ í cica ku je woo je tubui mii fei, nηu iyi aηađ à taka andunya. ³ Amboe iyi Ilaađ í ne fei, si Amaei aa ka yɔɔ. Amau í jɔ Ilaađ takae dee dee, í nɔ wa mu mii fei do gbugbãi ideε. Waati iyi í ce icε iyi á kpa ideí dulum dii inε ηa í tã, ηai í koo í buba lele si awɔ njei Ilaađ ilu gbugbã fei.

Amai Ilaađ í re amaleka ηa

⁴ Si bei Ilaađ í na Amaeu iri iyi í re ti amaleka ηa, beεβε mɔi Amau takae í re amaleka ηa. ⁵ Do ntɔ, Ilaađ kù sɔ inε akãi amaleka ηau ku ni, Awɔi ì je Amam. Hai nnyi ò je baae. Kù nɔ kù je amaleka gɔi wa fãa iyi í ni, An je baae, nɔ nηu mɔ ku je amam.

⁶ Amma waati iyi Ilaađ í be ama yemmaε wa si andunya í ni, Amalekam ηa fei a gulea.

⁷ Ide iyi Ilaađ í fɔ na irii amaleka ηau wee. Í ni, Ñ ce amalekam ηai bei fufu, Woo ce icεm ηau mɔ bei amei ina.

⁸ Amma Amaei wa fãa iyi í ni, Awɔi ì je Ilaađ. Ñ jile bommaε hee do ajɔ fei. Dee dee ku jei í je akpai bommaε.

⁹ Ì bi jiida nɔ ì cé laalɔ.

Na ηαι ί ce amu Ilaađ ñ cicaε, awo Ilaađ.

Ñ nō ñ muue ino didō nō ñ jō beεεε ί re ti kpaasi ηa.

¹⁰ Nō ί sōo má ί ni,

Awō Lafēε, hai sinte awoi ñ jile icui ile.

Do awoi ñ ceò lele.

¹¹ Fei ndεε á ce nfe amma awoi aa wεε.

Lele do ile fei á gboi bei ibo.

¹² Awoi aa taabu ηa bei jine.

Aa nō a maa kpaasi bei à ya kpaasi ibo.

Amma awō i kaa kpaasi, nō kuwεεε kàa kpa iri.

¹³ Ilaađ kù nō kù sō amalekaε gō kù ni,

Buba awō njem hee n ce mbεεε ηa bi ku lesi isεε.

¹⁴ Debei, mii amaleka ηa à je. À je hunde ηa iyi à waa cea Ilaađ ice, aηai ί ya be a koo a sobi ine ηa iyi aa ba faaba.

2

Idei faaba

¹ Na ηηu, ί sia ka mu ide iyi à gbō dim dim ku ba ka maà nyō, ² domi baa ide iyi amaleka ηa à naaò wa ί ne gbugbā hee ine iyi kù saaluε walakō kù jirimae fei ί ba ijuukpā iyi ί jō. ³ Debei, beirei aa ka ce ka yōkō ka saa ijuukpā bii à waa ceìò idei faaba iyi ί to beεε. Lafēε takaε ί tako ί sisi idei faabau, nō si anyie ine ηa iyi à gbō à sō wa à ni ideu ntōi. ⁴ Nō Ilaađ ί ce maamaake ikā ikā fei ku ba gbugbāi sεeda ηηau ku kōosi. Nō ί cea ine ηa amua ikā ikāi Hundεε si bei ί bi.

Woo faaba ine ηa

⁵ Ntō ntō, andunya iyi á na ku naa iyi à waa fāau, kù je amaleka ηai Ilaađ ί jile a je ine ngboε. ⁶ Amma ine gō ί kō bii gō ί ba Ilaađ ide ku fō ί ni,

Mii amanε í je hee ì waa ce lasabuε.

Yooi í je amanε hee i maa gbɔaa.

⁷ Si waati keeke gɔ ì coo inε iyi kù to amaleka ηa.

Ì muaa amboe nɔ ì jò í nε jirima nla nla.

⁸ Ì muaa gbugbã si mii fei.

Ntɔi, iyi à ni Ilaaɔ́ í naa gbugbã si mii fei, nkãma kù wεε iyi kaa sũaa iri ilε. Amma a kù ye bii mii fei í sũaa iri ilε titã. ⁹ Do nηu fei Jesu nηu iyi à kaye wo, nsei à waa yɔɔ do amboe do jirima nla nla na wahala iyi í ye í kuò. Ntɔi, didɔ́i Ilaaɔ́́ í tako í jò kù to amaleka ηa si waati keeke gɔ. Ilaaɔ́́ í ce bεεbei ku ba ku ye wahala ku kuò na irii inε fei. ¹⁰ Do ntɔ, Ilaaɔ́, nηu iyi í taka mii fei nɔ wa mu fei ndεε, í yɔɔ iyi í s̄ia Jesu ku ye ijuukpã ku ba ku je amanε iyi í kɔ́ nɔ ku gbã amanε nkpɔ́ nkpɔ́ ku naaò ηa wa si amboeε, domi Jesui í je icui faaba ηa.

¹¹ Jesu iyi í wε inε ηa hai si dulum du ηa, nηu do inε ηa iyi í wε ηau à je amai baa akã. Na nηu, kù ce anyɔ́i ku kpe ηa ifɔε ηa ¹² tengi bii í ba Ilaaɔ́ ide ku fɔ́ í ni,

An sisia ifɔm ηa idee.

An saabuε si aninii inε ηa iyi à tɔtɔ.

¹³ Nɔ́ í ni má,

An dasi Ilaaɔ́́ naanεm.

Si anyiε má nɔ́ í ni,

Amu wee do inε ηa iyi Ilaaɔ́́ í muum.

¹⁴ Si bei inε ηau à nε ara do nje, Jesu takεε í na í so ara bei aηa mɔ. Í ce bεεbei ku ba na saabui ikuε ku kpa gbugbãi Seetam, nηu iyi í nε gbugbãi iku wo, ¹⁵ nɔ́ ku ya inε ηa iyi à je bei aru ηa si kuwεε nηa fei na njoi iku. ¹⁶ Ntɔ́ ntɔ́, kù je amaleka ηai í naa ku sobi, tɔkui Aburhamu ηai í naa ku sobi. ¹⁷ Na nηu,

kù nɛ bei á ce iyi kù jɔ ifɔɛ ɲa si mii fei ku ba ku na ku jɛ woo wee nla iyi í nɛ araare nɔ ku jɛ ilu naanɛ si icei Ilaaɗ, nɔ ku sã gbesei dulum dii inɛ ɲa. ¹⁸ Do yaase beɛbe á yɔkɔ ku sobi inɛ ɲa iyi à wa si kuleɛ, domi nɲu takæ í yɛ ijuukpã si kuleɛ.

3

Jesu í re Moizi

¹ Na nɲu, inɛ inɛm ɲa, inɛ iyi ì je ti Ilaaɗ, inɛ iyi í kpe do woo dasi Jesu naanɛ ɲa iyi à gbe ku ba i bɔ lelei Aɗ ɲa, i jò i cɔ Jesu, nɲu iyi Ilaaɗ í be wa ku jɛ woo wee nla si kpãai naanɛ ku dasi iyi à waa sisi. ² Bei Moizi í tako í je ilu naanɛ si iceɛ iyi í cea inɛi Izireli ɲa fei, beɛbe mɔi Jesu takæ í nɛ naanɛ si wajui Ilaaɗ, nɲu iyi í jilɔɔ si iceu. ³ Inɛ iyi í ma ile í nɛ beɛɛɛ í re ileu takæ. Beɛbe mɔi Jesu í nɛ amboe nla nla iyi í re ti Moizi. ⁴ Ntɔi, ile iyi ì yɛ fei amanei í maa, amma Ilaaɗi í je inɛ iyi í ma mii fei. ⁵ Si ice iyi Moizi í cea inɛi Izireli ɲa fei, í yɛ bei amaace ilu naanɛ si kpasɛi Ilaaɗ kú je nwa seɛdai mii iyi á na ku ce. ⁶ Amma Kirisi nɲɛ amai kpasɛ ilu naanɛi iyi Ilaaɗ í ce inɛ ngboi kpasɛɛu. Inɛi kpasɛɛ ɲau mɔ, awai bii à waa leeki si naanɛ dim dim do si kpãa ku cɔ iyi à waa tɔɔɔ fufu.

Kusɓmi iyi Ilaaɗ í jileɛ inɛɛ ɲa

⁷ Na nɲu, i sotɓi i gbɔ ide iyi Hundeɓi Ilaaɗ í fɔ í ni, Bii ì waa gbɔ ide ku fɔi Ilaaɗ nnyi ɲa,
⁸ I maà lele idɔ nɲɛ má bei si ajɔ iyi ì kɔsie ɲa,
 Si waati iyi ì cɔ laakaie ɲa si gbabua.
⁹ Nɔi Ilaaɗ í ni,
 Tengɓi bei bala nɲɛ ɲa à kɔsim à dede idɔɔkɔm,
 Baa do iyi à yɛ mii iyi ò ce hee aɗɓ ciiji.

10 Na ɲai í jò ò ce idɔ̀ɔkɔ̀ do aɲa.
 Nɔ̀ ò ye idɔ̀ ɲa í ya sindai ajo fei hai bi tom.
 A kù mà kpãam.

11 Si idɔ̀ɔkɔ̀m ò ceekpe ò ni,
 A kaa lɔ̀si bi kusɔ̀mi iyi ò ce ɲa sɔ̀luɛu ajo kãma.

12 Na ɲɲu, inɛ inɛm ɲa, i ce laakai, i maà jò inɛ gɔ̀
 ɲɲe ku nɛ idɔ̀ laalɔ̀ hai dasi naane, iyi á jò ku sinda
 hai bi Ilaaɔ̀, ɲɲu iyi í wɛɛ. 13 Amma si na iyi í jò Ilaaɔ̀
 í mu nwa ajoi nnyi, nɔ̀ ala kù jɛ tu wa, í sɛa i ya maa
 mua ɲɛ gbugbã ajo fei ɲa ku ba inɛ gɔ̀ ɲɲe ku maà
 jò dulum ku dɛ ijuɛ hee ku le idɔ̀ɛ. 14 Ntɔ̀i, à nɛ ikpɛ̀
 si kuwɛɛi Kirisi bii à waa leekɛ̀ dim dim si naane ku
 dasi iyi à nɛ hai sinte hee kɔ̀ɔɛ.

15 Na ɲai í jò à ni,
 Bii ò waa gbɔ̀ ide ku fɔ̀i Ilaaɔ̀ nnyi ɲa,
 I maà lele idɔ̀ ɲɲe má bei si ajo iyi ò kɔ̀siɛ ɲa,
 16 Yoo ɲai à gbɔ̀ ide ku fɔ̀i Ilaaɔ̀ nɔ̀ à kɔ̀siɛ bii kù jɛ inɛ
 ɲa iyi Moizi í gbã hai ilɛi Ezibitiu fei. 17 Mà yoo ɲai
 Ilaaɔ̀ wa ce idɔ̀ɔkɔ̀ hee zakai adɔ̀ ciiji bii kù jɛ do inɛ
 ɲa iyi à ce dulum nɔ̀ à cuku à ku si gɔ̀abuau. 18 Si
 waati iyi Ilaaɔ̀ í ceekpe í ni, a kaa lɔ̀si bi kusɔ̀mi iyi
 ɲɲu í ce ɲa sɔ̀luɛu, yoo ɲai wa fãa bii kù jɛ inɛ ɲa
 iyi a kù jirima ideɛ. 19 Bɛɛbɛ mɔ̀i, à ye iyi a kù yɔ̀kɔ̀ a
 kù lɔ̀si bi kusɔ̀miu si na iyi í jò a kù dasi naane.

4

1 Kuwãi Ilaaɔ̀ iyi í ni aa ka lɔ̀si bi kusɔ̀miu í wɛɛ baa
 nnyi. Na ɲɲu, i ce laakai ku ba inɛ gɔ̀ ɲɲe ɲa a maà
 na a to wa do ankãanyi nɔ̀ a ba wee aɲa a kaa ba a lɔ̀
 bi kusɔ̀miu. 2 À waazo nwa laabaau jiida si bei à cea
 inɛ ɲa iyi à tako à wa si gɔ̀abuau. À gbɔ̀ ideu amma
 kù ce ɲa aranfãani kãma domi si waati iyi à gbɔ̀,

a kù dasi naane. ³ Awa iyi à dasi naane aa ka ləsi bi kusĩmiu, bi kusĩmi iyi Ilaađ í fə ideε í ni,

Si idəəkǝm n̄ ceekpe n̄ ni,

A kaa ləsi bi kusĩmi iyi n̄ ce n̄ηa səaluεu.

Í fə beεbe baa do iyi í ce səalui kusĩmiu tǎ hai waati iyi í taka andunya. ⁴ Do ntəi, bii gə à fə idei ajə mεεjesiau à ni,

Ilaađ í kpa irii icεε fei nə í s̄imi si ajə mεεjesia.

⁵ Do n̄ηu fei Ilaađ í fə ide iyi à tako à ka wau wo iyi í ni,

A kaa lə si bi kusĩmi iyi n̄ ce n̄ηa səaluεu ajə kǎma.

⁶ Inε gə ηa aa na a lə si bi kusĩmiu. Amma inε sinte ηa iyi à gbə laabaau jiidau a kù ləsi na ide hai jirima n̄ηau. ⁷ Na n̄ηu, nsei Ilaađ í jile ajə má, nə ajəui nnyi. Ideu í cei bei Ilaađ í jə à na à gbəə hai si gelei Davidi si anyii adə nkpə nkpə. Ideu í ni,

Bii ì gbə ide ku fəi Ilaađ nnyi ηa,

I maà ti i lele idə n̄ηε.

⁸ Ntəi, bii í je si kusĩmiu bei Zozue í bəò inε ηau wo, Ilaađ kaa fə idei ajəi kusĩmi mmu gə iyi á na ku naa. ⁹ Beεbei kusĩmi í weε má iyi í je ti inei Ilaađ ηa bei Ilaađ takεé í s̄imi si ajə mεεjesiau. ¹⁰ Inε iyi í ləsi bi kusĩmi iyi Ilaađ í ce səaluεu, í kpa irii icεéi si bei Ilaađ mə í kpa irii tεε. ¹¹ Na n̄ηu, ka ce kookaai ka ləsi bi kusĩmiu. Kǎma nwa ku maà je hai gbə ide bei inε ηau. Bii kù je beεbe aa ka na ka cuku ka kua bi kusĩmiu.

¹² Idei Ilaađi í je kuwεε, í nə í ne gbugbǎ. Í də anu í re taakuba ilu andε minji. Í ne gbugbǎ iyi á yəkə ku ləò hee lelei idə ku fεεfε idəi amanε do lasabue, ikəi ara mə do lompi. Nə á wuse idəəbii amanε do

lasabuε. * ¹³ Nkãma kù wεε iyi wa manjia Ilaaã woo taka. Fei ndεε í cǐ wa jilei si wajuε. Nɔ nɔɔi awa fei aa ka tusea kuwεε nwa.

Jesui í je woo wee nlaui

¹⁴ Do ntɔi à nε woo wee nlaui í bɔ lelei Aã í to hee bi Ilaaã takae. Nɔɔi í je Jesu amaε. Na nɔɔi, ka leeki dim dim si naane iyi à dasi, ¹⁵ domi woo wee nlaui à nεu á yɔkɔ ku ce araarei gbugbã hai nε nwa si na iyi í jɔ à lεεε ku ceò laalɔ si mii fei bei awa mɔ, amma kù ce dulum. ¹⁶ Kitãi bommai Ilaaã í je tengi bii aa ka ba didɔ. Na nɔɔi, ka sekεε si kitãu si kutɔɔ nwa do idɔ ku bubɔ, ku ba ku ce araare nwa nɔ ku mu nwa didɔ iyi á sobi wa si waati iyi í jɔ.

5

¹ Woo wee nlaui à ya so hai si inɔi amanε ɔa fei, à ya sooi ku cea Ilaaã ice na iri nɔa ku ba ku ya kooa Ilaaã amua nɔa nɔa ku ce kuwee nɔa na irii dulum du ɔa. ² Á yɔkɔ ku ce suuru do ine ɔa iyi a kù mà ngɔgɔ do ine ɔa iyi à yaa hai si kpãa, si na iyi í jɔ nɔɔi takae mɔ kù kɔ. ³ Na ɔi í jɔ, kù nε bei á ce iyi kù ce kuwee na irii dulum dii nɔɔi takae bei wa ce na irii ine ɔa. ⁴ Inε gɔ kaa yɔkɔ ku so araε ku ni nɔɔi í je woo wee nlaui, bii kù je Ilaaã í kpoo bei í kpe Arɔɔ wo.

⁵ Bεεβε mɔi baa Kirisi takae kù so araε lele kù ni nɔɔi í je woo wee nlaui. Ilaaã í cicae, nɔɔi iyi í sɔɔ í ni,

Awɔi ò je Amam.

Hai nnyi ò je Baεε.

⁶ Bii gɔ à kɔ ide iyi í sɔɔ má í ni,
Awɔi aa je woo wee do ajɔ fei bei Mεεkizedeki.

* **4:12** Idei Ilaaã í je kuwεε tia nwo ɔau à ni, “Idei Ilaaã í wεε njaawε”.

⁷ Si waati iyi Jesu í wa si andunya í ya ce kutɔ do anu ku dɔ nla nla do cikāaju. Í tɔ sobii Ilaaɔ, nɔ iyi á yɔkɔ ku nyaa hai si awɔi iku, nɔ í gbɔa si na iyi í jɔ í sūaa iri ilɛ. ⁸ Do iyi í jɛ Amai Ilaaɔ fei, í kɔkɔ ku jirimæ si ijuukpā iyi í yɛ. ⁹ Iyi í kɔ í tã nɔ í baa í jɛa inɛ ɲa iyi à waa jirimæ fei icui faaba iyi ci ya tã. ¹⁰ Nɔ Ilaaɔ í coo woo wee nlau bei Mɛekizedeki.

Ka maà jò naanɛ ku dasi nwa

¹¹ Mii nkpɔ í wɛɛ iyi aa ka yɔkɔ ka fɔ si gāmei ideu ihɛ, amma á gaabu a sisi nɲɛ yaaseɛ domi ì baa ì jɛ inɛ ɲa iyi a ci ya gbɔ yaasei ide nɲa nɲa ɲa. ¹² Waati í to bebei bii í jɔ inɛ mɔ i kɔ inɛ gɔ ɲa mɔ si ideu, nɔ do nɲu fei, ì kɔ ì waa nɛ bukaatai inɛ iyi á kɔ ɲɛ si mii sinte ɲa si idei Ilaaɔ. Inɛ iyi ì to i jɛ ije kili nla nɔ ì nyi ì waa nɛ bukaatai amɔ má ɲa. ¹³ Inɛ iyi wa mɔmɔ fei amai, kaa yɔkɔ ku wūa jiiida do laalɔ. ¹⁴ Amma ije kili, ijei inɛ ngbo ɲai, aɲa iyi à mà jiiida do laalɔ ku wūa si na iyi í jò à nɛ dɔnɛɛ.

6

¹ Na nɲu, ka jò ide sinte ɲau si gāmei Kirisi nɔ ka bɔ waju ka jɛ inɛ ɲa iyi à jɲa. A kaa ka jilɛ icui ideu ku kɔsi má. Ideui í jɛ idei idɔ ku kpaasi hai si kookoosui nfe ku ce, do idei naanɛ ku dasi si Ilaaɔ, ² do idei ikɔi inyi ku dasi ikā ikā, do idei awɔ ku lea inɛ ɲa si iri, do idei kujii iku ɲa, do ide iyi Ilaaɔ á jilɛ hee do ajɔ fei si kiituu. ³ Kookaaii waju ku bɔi aa ka ce bii Ilaaɔ í bi.

⁴ Inɛ ɲa iyi à ba inya kumái Ilaaɔ tã, nɔ à tiɛ amuai lele, nɔ à ba ikpɛ si Hundei Ilaaɔ, ⁵ nɔ à yɔɔ iyi idei Ilaaɔ í sía, nɔ à mà gbugbāi kuwɛɛi ala, ⁶ bii à sinda à toa idei Ilaaɔ anyi, a kaa yɔkɔ a sinda idɔ má, domi à

sìsí à waa kpakpa Amaí Ilaaḗ si j̄i ku gaauu má nḗ à waa dasie anyḗ si bantuma.

⁷ Ntḗ ntḗ, ilɛ á yḗkḗ ku mḗ inyii ij̄i nḗ amaaje iyi á cea woo logoo ḡa aranfāani á fita. Bii ilɛu í ce beɛbe, á ba kuweei Ilaaḗ. ⁸ Amma bii agū do agū fūfū ḡai à fita si, ilɛu kù ce nɛɛi. Bii í kḗḗsi Ilaaḗ á ceekpee, si anyie nḗ ku joo.

⁹ Inɛ baakḗḗ nwa ḡa, baa do iyi à waa fḗ beɛbe, à waa naane ḡe. À mà iyi ì wa si kpāai faaba ḡa. ¹⁰ Ilaaḗ í jɛ inɛ dee dee, kaa gbɛjɛ ice nɛɛ do kubi iyi ì nyisi na irie ḡa, si bei ì gbḗa inɛɛ ḡa wo ḡa, nḗ ì waa gbḗ nɛa baa nsei ḡa. ¹¹ Amma à bi inɛ baa yooma nɛɛ fei ku hanya do iju nkpa ku leekī si ideu hee kḗḗ ku ba mii iyi ì waa cḗ kpāae ḡau ku ce mam mam. ¹² A kù bi i na i ce ika ḡa, amma i sisi inɛ ḡa iyi à dasi naane nḗ à temua à waa jɛḗ tubu iyi Ilaaḗ í wā ḡa dou.

Ide iyi Ilaaḗ í wā kù nɛ sika

¹³ Waati iyi Ilaaḗ í cea Aburhamu kuwā í gbasi do irii nɛu takae si na iyi í jḗ inɛ gḗ kù wɛɛ iyi í roo má, ¹⁴ í ni, an weɛ do ntḗ, nḗ n jḗ dimie ku kpḗ. ¹⁵ Si beɛbei Aburhamu wa temuaḗ nḗ í ba mii iyi Ilaaḗ í wā do. ¹⁶ Bii inɛ ḡa à waa gbasi ide, à ya cooi do irii inɛ iyi í re ḡa, nḗ kugbasiu ku jḗ a mà iyi ntḗ ntḗ á cooi nḗ ku kpa irii kakḗḗ fei. ¹⁷ Beɛbei, inɛ ḡa iyi Ilaaḗ í cea kuwāu, í bi ku nyisi ḡa mam mam iyi idei nɛu kù nɛ geɛ ku kḗbia. Na ḡoi í jḗ í gbasi ku ba a mà iyi ntḗ ntḗ á cooi. ¹⁸ Na nɛu, idei kuwā do kugbasi, aḡa minjii à wɛɛ iyi kaa kpaasi, nḗ si ide minji ḡau be Ilaaḗ kaa yḗkḗ ku sḗ ibo. Si ide minji ḡau bei Ilaaḗ wa mu nwa gbugbā ntḗ ntḗ, awa iyi à waa leekī si kpāa ku cḗ iyi í jile nwa nḗ à ba bi ku manji nwa sie.

19 Kpãa ku cɔu wa mu idɔ nwai dim dim bei isɔi akɔi inyi í ya gεε akɔu. Isɔ iyi à neu wa soi dim dim do anyii ridoo bi ku wai Ilaaã lele. 20 Tengɔ bei Jesu í cua nwa í lɔ na iri nwa domi í baa í je woo wee nla do ajɔ fei bei Mεεkizedεki.

7

Mεεkizedεki í je ilaalu nɔ í je woo wee má

1 Mεεkizedεkii í je ilaalui Salemu do woo weei Ilaaã ilu gbugbã fei. Si waati iyi Aburhamu í je amanlu ηa igũ wa baa, ηɔi Mεεkizedεki í bɔ ku kɔo ku weea. 2 Mii iyi Aburhamu í ba wa fei, í naa í ce ikpɛε, si mεεwa fei í nya akã í na Mεεkizedεki. Yaasei irii Mεεkizedεkiui í je ilaalu iyi í je dee dee. Si anyii nηu, í je ilaalui Salemu, waatɔ ilaalui laakai ku sũ. 3 Inε gɔ kù mà baaε walakɔ iyεε walakɔ balae gɔ. A kù ce faajii kubíε hee má je faajii ikuε. Si bεεβε í jɔ Amai Ilaaã, nɔ í je woo wee do ajɔ fei.

4 I cɔ zaka bei kulai mɔkɔu í to, nηu iyi si waati iyi Aburhamu bala nla nwa í je igũ, mii ηa iyi í ba wa, si mεεwa fei í nya akã í náa. 5 Si inɔi inei Levi ηa, inε ηa iyi à je woo wee ηau, wooda nwa í na ηa kpãa, si mεεwa fei inei Izireli ηa a nya akã a na ηa. Do nηu fei, à je nyaanze akã, aηa fei tɔkui Aburhamu ηai. 6 Mεεkizedεki í weea Aburhamu iyi Ilaaã í cea kuwãu, nɔ baa do iyi Mεεkizedεki kù je dimii Levi, do nηu fei, Aburhamu í náa ikpɛũ. 7 Kù nε sika gɔ, inε iyi í re nηui í ya weea kpaasi. 8 Inei Levi ηa, aηa iyi inε ηa à ya na akã si mεεwau fei, amanε ηai iyi à ya ku, amma Mεεkizedεki í weε, si bei kukɔi idei Ilaaã wa fɔ. 9 Nsei, si waati iyi Aburhamu í náa zakaa, í yei bei Levi takae mɔ í náa, nηu iyi amaε ηa à

waa ba zakaau, ¹⁰ domi baa do iyi a kù bí Levi waati beεbe, í ye bei í wa si arai balae waati iyi balaeu í ko Mεekizedeki.

¹¹ Wooda iyi Ilaađ í na inei Izireli ηa, kpāai kuweei inei Levi ηai í je icue. Nsei, bii í je kpāai kuweeu be á yókò ku jò inε ηa a kō mam mam, a kaa ne bukaatai woo wee mmu gò ku naa má bei Mεekizedeki, inε iyi kù je dimii Arđò, ¹² domi bii à kpaasi kpāai kuwee beεbe, tilasi í gbe a kpaasi wooda m. ¹³ Ntò, Lafēε nwa iyi ideu wa fāau, í je inei dimi mmu gò, nò si dimiu inε kāma kù ce icεi kuwee. ¹⁴ Ntò ntò, à mà iyi à buui si dimii Zuda. Moizi kù nò kù fò idei inε kāma si gāmei dimiu iyi á na ku je woo wee.

Woo wee gò iyi í ye bei Mεekizedeki

¹⁵ Yaasei ideu í fita sāa sāa si bei à ye woo wee mmu gò í fita iyi í ye bei Mεekizedeki. ¹⁶ A kù coo woo wee si na iyi í jò à buu si dimii woo wee ηa, amma do gbugbāi kuweε iyi ci ya tāi. ¹⁷ Do ntò, kukò idei Ilaađ í fò na iriε í ni, Awò aa je woo wee do ajò fei bei Mεekizedeki.

¹⁸⁻¹⁹ Si beεbei à kpa wooda nwou nò à naaò kpāa ku cò iyi í roo wa, nò do saabuεi à waa sekeε si Ilaađ. À kpa wooda nwoi si na iyi í jò kù ne gbugbā nò kù ne aranfāani. Ntò ntò, wooda kù jò nkāma kù kō mam mam.

²⁰ Ilaađ í jilò woo wee bei Mεekizedeki nò í gbasi ideu. Inε ihđ ηa à je woo wee ηa, kù je do kugbasii Ilaađ. ²¹ Amma do kugbasii Ađ Lafēε í ce Jesu woo wee í ni,

Amu Ađ Lafēε n gbasi ideu.

N kaa n nò n dede si idem má.

Aa je woo wee do ajò fei.

22 Beεbei Jesu í je nwa bei akaasii akabuu iyi í sía í re wa.

23 Tengí bii idei Jesu do idei woo wee ηau í nya ikã wee. Woo wee ηau à kpɔ si na iyi í jò amanε ηai iyi à ya na à ku, nɔ icε nηa ku leeki. 24 Amma Jesu nje í wεei do ajɔ fei, ηai í jò inε mmu ɔ kaa sãsi agbεε ajɔ kãma. 25 Na nηu á yɔkɔ ku faaba inε ηa iyi à waa sekεε si Ilaaã do saabuε mam mam, domi í wεei hee do ajɔ fei ku maa tɔɔ Ilaaã na iri nηa.

26 Na nηu, Jesu í je woo wee nla iyi à nε bukaataε. Kuwεei nηu do ti ilu dulum ηa kù je dimi akã. Í má, kù ce dulum ajɔ kãma nɔ riisi kãma kù wa siε. À soo í nε hee lelei Ilaaã. 27 Kù ye bei woo wee nla iyi ihɔ ηa, aηa iyi à nε bukaatai kuwee ajɔ fei, sinte na irii dulum dui aηa taka nηa, si anyiε ti inε ηa iyi à gbe. Inε nηu í ce kuwee akã iyi í to hee do ajɔ fei si waati iyi nηu takae í na araε. 28 Woo wee nla ηa iyi à waa ce icε bei woodai Moizi í jilε, a kù kɔ. Amma woo wee nla iyi Ilaaã í jilε do idei kugbasie iyi í fɔ si anyii woodau, nηui í je Amaε iyi í kɔ hee do ajɔ fei.

8

Jesu woo wee nla nwa

1 Nsei, irii ideu wee. Awa à nε woo wee nla dimi beεbe, inε iyi wa buba lele si awɔ njei kitai bommai Ilaaã ilu gbugbã fei. 2 Wa ce icεi woo wee nlau si inɔ kumai bi ku wai Aã Lafεε takae, iyi Aã Lafεε í ce, kù je amanε.

3 À jilε woo wee nla baa yooma fei ku cea Ilaaã amua do kuwee ηa. Na nηu, í gbe woo wee nla nwa kú nε ngɔɔ iyi á ceɔ kuwee. 4 Bii í je í wa si andunya kaa je woo wee, domi woo wee ηa à wεε iyi à waa ce

kuwee si bei woodai Moizi wa fɔ. ⁵ Woo wee ηau à waa sìsì icéi lele. Ice nηa í jɔ icéi kuwee ntɔ iyi wa ce leleu. Beεbe mɔi, waati iyi Moizi í tã sɔɔlu ku ce ilei aɔ, Ilaaɔ́ í sɔɔ́ í ni, jò i coo mam mam ku ye bei ñ nyisíε si antai iri kutau. ⁶ Do yaase bei icéi Jesu í reò tu ηa, beεbei akabuu iyi í teese si gãmei Ilaaɔ́ do amanε ηa í ne beεre í re. Akabuuu, kuwã iyi í re do beεreui í je icue.

⁷ Bii akabuu sinteu í kɔ, kaa ne a kpaasíε má.
⁸ Amma Ilaaɔ́ í ye taalei inεε ηa waati iyi í ni,
 Amu Aɔ́ Lafěε ñ ni, ajɔ wa naa iyi an ðí akabuu titɔ́
 do dimii inéi Izireli do inéi Zuda ηa.

⁹ Kaa ye bei iyi ñ ðí do bala nηa ηa,
 Ajɔ iyi ñ mu awɔ nηa ñ fitaò ηa hai ilei Ezibiti.
 A kù leekí do akabuu iyi ñ ðí do aηa.
 Na nηu, ñ ce si ηa atafii.
 Ideu bei, amu Aɔ́ Lafěε ñ fɔ.

¹⁰ Nɔ ñ ni má, akabuum wee, iyi an ðí do dimii inéi
 Izireli ηa si anyii ajɔ nηu.
 An dasi woodam si lasabu nηa.
 An kɔɔ si idɔ nηa.

An je Aɔ́ Lafěε nηa nɔ aa je inεm ηa.
¹¹ Inε kãma nηa kaa kó inéi ilue si cio má walakɔ
 kpaasíε ku ba ku mà̀m,
 Domi aηa fei aa mà̀m hai ama keeke hee ku bɔ inε
 ngbo.

¹² An kpa idei kuce laalɔ nηa. N kaa n ye gigii dulum
 ðu ηa má.

¹³ Idei akabuu titɔ́ iyi Ilaaɔ́ wa fɔui í jò ti takou kù ne
 aranfãani má. Wee mii iyi wa gbo wa fei, wa bɔ ku
 kpa irii.

9

Kutɔɔi akabuu sinte do ti lele

¹ Si waatii akabuu sinteu wooda í wεε si gāmei kutɔɔ, nɔ ile bi kuwai Ilaaɔ mɔ í wεε si andunya.

² Ntɔi à gũ ilei acɔ. Inɔ sinteui à ya kpe ile kumá. Bei fitila í wa do taabu do p̄εε iyi à jileá Ilaaɔ. ³ Do wajui acɔ minjisiau * inɔ mmue gɔ í wa be má iyi à ya kpe ile iyi í re do kumá. ⁴ Bei bi kuwee iyi à ce do wura í wa, si antaεi à ya jo tulare. Be mɔi kpakoi akabuui Ilaaɔ í wa iyi à bii do wura. Si inɔ kpakoui, cakai wura í wa, bii à dasi mana †. Nɔ si inɔ kpakou mɔi goloí Arɔɔ iyi Ilaaɔ í j̄ɔ í da koko wo í wa, do kuta ku munga anu si bii à kɔ wooda. ⁵ Si antai kpakoui amaleka ilu amboe ηau à wa. Wurai à yɔ à ceɔ amaleka ηau. À j̄ɔ ikpa ηηa í fũ í bii tengi bii à ya nikã n̄jei kuwee na dulum. Amma a kaa ka yɔkɔ ka sisi ideí mii ηau ih̄ε fei nsei.

⁶ Do yaase beεbei à jile fei ndεε nɔ woo wee ηa à ya lɔ inɔ sinteui ajɔ fei a maa ce icei kutɔɔ ηηa.

⁷ Amma woo wee nlau ηηu akãí í ya lɔ inɔ minjisiau ad̄ɔ do ad̄ɔ gbakã akã do n̄jei mεemu iyi í ya ceɔɔ Ilaaɔ kuweeu na dulum dii ηηu takaε do iyi inε ηa à ce si kumà hai mà ηηa. ⁸ Beεbei Hundei Ilaaɔ wa nyisi wa iyi kpãa iyi wa bɔ inɔ ntɔ iyi í re do kumá a kù cūu titã waati iyi ile sinteu í wεε. ⁹ Iyi bei í je nwa yaasei mii iyi wa ce n̄siu ih̄ε, domi wa nyisi wa iyi amua ηa do mεemu ηa iyi à ya ceɔɔ Ilaaɔ kuwee ηau kù to ku j̄ɔ id̄ɔi inε iyi wa coou kú má mam mam. ¹⁰ Mii ηau be fei wa fɔ ideí kujε do kumɔ do ara ku

* **9:3** acɔ minjisiau acɔ sinteui í je bi ku lɔ. † **9:4** mana ije iyi Ilaaɔ í sambaa inei Izireli ηa wa hai lele waati iyi à wa gbabuau.

wie dimi ikā ikā. Woodai ara n̄ɲu akāi iyi Ilaaḏ í jile hee titḵe ku maa naa.

¹¹ Amma waati iyi Kirisi í naa, í je woo wee nla iyi í naaḁ mii jiidai ala wa nnyi. N̄ɲui í lḁ ile gḁ iyi í la í re nḁ í s̄ia í re. Kù je amanε ɲai à coo, waatḁ kù wa si andunya iyi à taka. ¹² Kirisi nje í lḁ inḁ iyi í re do kumáui gbakā akā hee do ajḁ fei, nḁ kù je do njei iwo ɲa walakḁ ti ama kete ɲa. Njei n̄ɲu takaei í lḁḁ. Beεbei í jḁ à baḁ faaba iyi ci ya tā. ¹³ Inε ɲa iyi a kù má à ya fāsi ɲa njei iwo ɲai do ti kete kombo ɲa do irurui kete ɲa iyi à jo, ara ɲɲa ku bei ku má. ¹⁴ Bii beεbei, beirei aranfāanii njei Kirisi á to. Do saabui Hundei Ilaaḏ iyi kaa kui í naḁ Ilaaḏ araε bei kuwee iyi kù ne agbe. Njei á jḁ idḁ nwa ku má hai si ice nfe nfe ku ce ku ba ka yḁkḁ ka tḁḁ Ilaaḏ, n̄ɲu iyi í je icui kuwεε.

¹⁵ Na ɲḁi í jḁ Kirisi í je woo teese kpāa ku ba Ilaaḏ ku d̄i akabuu titḵ do amanε ɲa nḁ inε ɲa iyi Ilaaḏ í kpe a je tubu iyi ci ya tā iyi í ce n̄ɲa kuwāεu. Aa yḁkḁ a je tubuui na iku iyi Kirisi í ku, ku yaḁ inε ɲa hai si kurara ɲɲa iyi à ce si waatii akabuu nwou.

¹⁶ Akabuu dimi beεbe iyi í je ti tubu ku kpē, ku bei ku ce ice tilasi í gbe inε iyi í ce akabuuu ku ku titā. ¹⁷ Ntḁi, a kaa ceḁ akabuuu tubu ku kpē ice bii kù je inε iyi í ce akabuuu takaε í ku, domi bii í wεε si hunde akabuuu kaa ne gbugbā ku ce ice. ¹⁸ Na ɲḁi í ce baa akabuu s̄inteu, do njei à d̄ū. ¹⁹ S̄inte Moizi í sisia inε fei wooda baa yooma fei si bei Ilaaḏ í jilḁḁ. Si anyii n̄ɲu, nḁ í so njei ama kete ɲa do ti iwo ɲa do inyi, nḁ í so ikū nkpa do amaawḁi j̄ii ndii isḁpu, í dasi n̄ɲeu nḁ í fāsi tiai woodau do inε fei. ²⁰ Nḁ í ni, iyi ihēi í je nje iyi wa mua akabuu iyi Ilaaḏ í d̄i do in̄ɲeu gbugbā. ²¹ Nḁ í so n̄ɲeu má í fāsi ilei acḁu do mii ɲa

iyi à ya ceò kuweeu fei. ²² Si ideɪ wooda njei í ya jò mii nkpɔ ku má. Bii nje kù nikã Ilaaɔ kaa kpa dulum dii inɛ kãma. ²³ Mii ndii andunya ηau ihɛi iyi à jɔ mii ndii lele ηau à má do kuwee dimi beɛbe. Amma mii ndii lele ηa taka ηηa à nɛ bukaatai kuwee iyi í re do beɛre.

Kuweei Kirisi í kpa ideɪ dulum

²⁴ À mà sãa sãa iyi Kirisi kù lɔ ile kumá iyi amane ηa à ce. Kù lɔ ile iyi í jɔ bi ku wa ntɔ ntɔi Ilaaɔ, amma í lɔi hee lele takae nɔ nsei wa leekɪ si wajui Ilaaɔ na iri nwa. ²⁵ Si bei í lɔ be, kù je á ni í nɛ bukaatai koo ce kuweei araɛ tuuba nkpɔ nkpɔ. Woo wee nlau, inɛ nηu í ya lɔi adɔ do adɔ si inɔ iyi í re do kumá do njei mɛemu ɔ. ²⁶ Bii í je Kirisi í lɔ be tuuba nkpɔ nkpɔ wo, á ye ijuukpã ise feɛfelo hai sintei andunya. Amma nsei, si waatii ankãanyiu ihɛ, í na araɛ bei kuwee gbakã akã iyi í to ku kpa ideɪ dulum hee do ajɔ fei. ²⁷ Si bei Ilaaɔ í jilea inɛ fei ku ku gbakã akã ku bei ku kiitie, ²⁸ beɛbe mɔi Kirisi í na araɛ gbakã akã bei kuwee í soð dulum dii inɛ nkpɔ. Á nɔ ku na ku faata wa ise gbeejisia, kù je ku naa ku so dulum dii inɛ ηa má, amma ku ba faabai inɛ ηa iyi à waa degbee ηau kú kɔ mam mam nii.

10

¹ Woodai Moizi ideɪ mii ηa iyi à jɔ mii jiida ηa iyi aa na a naai wa fɔ, kù je mii jiida ηau taka ηηa. Na nηu, inɛ ηa iyi à waa sekeɛ si Ilaaɔ do kuwee ηa iyi à ya maa ce dimi akã adɔ do adɔ hai nɛ kɔɔ, woodau be kaa yɔkɔ ku jò a kɔ mam mam. ² Bii í je yaasei Ilaaɔ ku tɔɔ beɛbei á jò inɛ ηau a má wo, idɔ nηa kaa ye taale ηηa nɔ a kaa nɛ bukaatai a maa ce kuwee

má. ³ Amma kuweeu, í je mii gɔ iyi í ya ye inɛ ɲa gigii dulum du ɲa adɔ do adɔ. ⁴ Ntɔ ntɔ, njei keɛ do ti iwo ɲau kaa yɔkɔ ku kpa ideɪ dulum.

⁵ Na ɲɲu, waati iyi Kirisi í bi ku naa si andunya í sɔ Ilaaɔ́ í ni,

Kù je kuwee walakɔ amua ɲai ì bi.

Na ɲɔi í jò ì ceem ara.

⁶ Kù je kuwee ɲa iyi à ya jo si ina fei sã sãa

Walakɔ kuwee iyi à ya ce na dulum dii inɛ ɲai á dɔɛ si.

⁷ Si anyii ɲɲu nɔ ò ni, amu wee Ilaaɔ́.

Ñ wa n naai n na n ce idɔɔbiɛ

Si bei à kɔ idem si tiai wooda.

⁸ Sinte titã Kirisi í ni, kù je kuwee walakɔ amua ɲai ì bi. Kù nɔ kù je kuwee ɲa iyi à ya jo si ina fei sã sãa walakɔ iyi à ya ce na dulum nii á dɔɛ si. Do ɲɲu fei kuwee ɲa iyi wa fãau à waa cooi si bei wooda í jilɔ.

⁹ Si anyii ɲɲu í ni, amu wee ò wa n naai n na n ce idɔɔbiɛ. Si beɛbei ì kpa irii kutɔɔ nwou nɔ ì kpaasiɛ do mmuɛ. ¹⁰ Si bei Jesu Kirisi í ce idɔɔbii Ilaaɔ́, na ɲɔi í jò aa ka yɔkɔ ka má hai si dulum du wa ɲa na saabui kuweei araɛ iyi í ce gbakã akã hee do ajɔ fei.

¹¹ Woo wee fei í ya maa ce icɛɛi ajɔ baa yooma fei.

Nɔ tuuba nkpɔ nkpɔ kuwee akãu bei í ya maa ce nɔ kaa yɔkɔ ku kpa ideɪ dulum. ¹² Amma kuwee akãi

Kirisi í ce na irii dulum. Si anyii ɲɲu, í koo í buba si aɔwɔ njei Ilaaɔ́ hee do ajɔ fei, ¹³ wa degbe ajɔ iyi Ilaaɔ́

á ce mbɛɛɛ ɲa bi ku lesi isɛɛ. ¹⁴ Á yɔkɔ ku maa bubae

si na iyi í jò amua akãui í jò inɛ ɲa iyi Ilaaɔ́ í ce inɛɛ ɲa à má mam mam hee do ajɔ fei. ¹⁵ Hundei Ilaaɔ́

mɔ wa je nwa sɛɛdai ideu. Sinte titã í ni,

¹⁶ Aɔ Lafɛɛ í ni, akabuu iyi an ði do aɲa si anyii ajɔ ɲɲu wee.

An dasi woodam si idɔ nɲa.

An kɔɔ si lasabu nɲa.

¹⁷ Nɔ́ í ni má,

N kaa n ye gigii dulum du ɲa

Do wooda ku kua nɲa má.

¹⁸ Debei, bii à kpa ideɪ dulum, kù nɛ a ce kuwee gɔ na iriɛ má.

Ka sɛkɛɛ si Ilaaɔ

¹⁹ Na nɲu, inɛ inɛm ɲa, aa ka yɔkɔ ka lɔ si inɔ iyi í re do kumáú do idɔ ku buba na saabui njei Jesu.

²⁰ Ridoo iyi wa ganji inɛ ɲa a lɔ inɔ iyi í re do kumáú í ga si waati iyi Jesu í na araɛ. Bɛɛbei í nya nwaɔ kpãa titɔ iyi í je ti kuweɛ.

²¹ Nɔ́ à nɛ woo wee nla iyi í je inɛ ngboi kpasɛi Ilaaɔ. ²² Na nɲu, ka sɛkɛɛ si Ilaaɔ do idɔ hai nɛ muafiti do naanɛ ku dasi hai nɛ sika, do idɔ kumá iyi kù waa ye taale nwa do ara iyi à wɛ do inyi iyi í má.

²³ Ka jò ka leeki dim dim si kpãa ku cɔ iyi à waa je sɛɛdaɛu ihɛ, domi Ilaaɔ, nɲu iyi í ce kuwã í je ilu naanɛ.

²⁴ Ka ce laakaii nje ku ba ka ya mua nje gbugbã iyi á jò ka bi inɛ ɲa nɔ ka maa ce icɛ jiiɔa.

²⁵ Ka maà ti ka jò ideɪ kutɔtɔɔ nwa, si bei inɛ gɔ ɲa à ya maa ce. Amma ka mua nje gbugbã. Bei ì ye ajoy Lafɛɛ wa maai wa fei, bɛɛbe moi aa ya maa muaɔ nje gbugbã ɲa.

²⁶ Awa iyi à mà ntɔ tã, bii à waa mɔsi dulum ku ce, kuwee gɔ kù wɛɛ ma iyi á kpa ideɪ dulum, ²⁷ í gbe ka wɛɛɔ njo ka maa degbe kiitii Ilaaɔ do ina nla iyi á ce nfei mbɛɛɛ ɲa.

²⁸ Inɛ baa yooma iyi í kua woodai Moizi fei, bii amanɛ minji mɛɛta í je sɛɛdaɛ à ya kpaai, a ci ya ce araareɛ.

²⁹ Debei, inɛ iyi wa donda Amai Ilaaɔ wa cɔ njeɛ nfe, nje si bii Ilaaɔ í ði akabuue iyi á jò lafɛɛ ku má, nɔ wa bu Hundei Ilaaɔ

iyi wa nyisi wa didōu, i cō zaka bei mii iyi á na ku ba lafēε si ajōi kiitiu á to. ³⁰ Ntō ntō, awa à mà inε iyi í fō í ni, amui an sãa inε laalō iyi í ce, amui an kpā woo ce laalō iju. Nō í ni má, amu Aō Lafēε an kiiti inεm ηa. ³¹ Ideu í to njo nla nla bii amanε í dasi awōi Ilaaō, nηu iyi í wεε.

³² I ye gigi mii iyi í tako í ba ηε wo ηa si waati iyi ì ye inya kumái Ilaaō ηa, ì ba ijuukpā ηa ntō ntō amma ì leekí si dim dim ηa. ³³ Waati gō ηa à ya maa bu ηε nō à kpā ηε iju si bantuma, nō si waati gō ηa mō ì ya maa mua inε gō ηa iyi à waa ye dimii wahalau be gbugbā ηa. ³⁴ Ntōi, ì ce araarei inei piisōo ηa. Iyi inε ηa à nō à gba mii ndu ηε ηa ì je ηai do inō didō, domi ì mà ηa iyi ì ne amani iyi í re do beεε iyi í ya maa wεε do ajō fei. ³⁵ Na nηu, i maà fūsi idō ku buba nηε awō, domi ribae í la. ³⁶ Do ntō, í gbe i temua ηa ku ba bii ì ce idōobii Ilaaō ì tā ηa, i ba mii iyi í ce nηε kuwāε. ³⁷ Ntōi, si bei kukōi idei Ilaaō wa fō í ni, Waati í gbe keeke, keekeke mōm. Nō inε iyi í ne ku naa á naa, kaa kpe.

³⁸ Nō inεm iyi í je dee dee, á maa wεε do saabui naane ku dasi.

Amma bii í nyi do anyi, inōm kaa dō do nηu má.

³⁹ Awa a kù je inε ηa iyi aa nyi do anyi a koo a ce nfe. Amma à dasi naane nō à wa si kpāai faaba.

11

Kpāai naane ku dasi

¹ Inε iyi í dasi Jesu naane í mà kam kam mii iyi nηu wa cō kpāaεu nηu á baa. Í nō í mà mii iyi a kù ye do iju í wεei do ntō. ² Naane ku dasi dimi beεbei inei tako ηa à ne, ηōi í jō kuwεε nηa í síaa Ilaaō si.

³ Na naane ku dasii, à mà iyi Ilaaḏi í taka andunya do ideɛ. Beɛbei í taka mii iyi à waa ye hai si mii iyi a kù waa ye.

⁴ Na naane ku dasii, Abeli í cea Ilaaḏ kuwee iyi í ne beere í re ti Kaẽɛ. Na saabui naane ku dasiei Ilaaḏ takae í jesi amuaɛ nɔ́ í kpoo ine dee dee. Na naane ku dasiui Abeli wa ba wa ide ku fɔ́ hee nsei baa do iyi í ku fei.

⁵ Na naane ku dasii Enɔ́ku kù kù, Ilaaḏ í soo kù wa bi tɛɛ, nɔ́ ine gɔ́ kù yɔɔ do iju má. Waati iyi í wa si andunya, à ya maa je seɛdaɛ iyi kookoosue í dḏa Ilaaḏ si. ⁶ Nɔ́ wee ine gɔ́ kù weɛ iyi kookoosue á dḏa Ilaaḏ si bii kù je do naane ku dasi. Ntɔ́i, ine iyi wa sekeɛ si Ilaaḏ í ne ku dasi naane iyi Ilaaḏ í weɛ nɔ́ ine ŋa iyi à waa deɛɛ í ya sã ŋa ribaɛ.

⁷ Na naane ku dasii, Nowee í gbɔ́ ideɛ Ilaaḏ waati iyi í ni ku ce laakai si mii iyi á na ku naa iyi kù ye titã. Í jirima ideɛ Ilaaḏ nɔ́ í gbɛ akɔ́i inyiu si bii ŋɟu do inei kpasɛɛ ŋa fei aa ba faaba. Na naane ku dasiei í yeḏ taaleɛ inei andunya ŋa nɔ́ Ilaaḏ í ni í je amane dee dee.

⁸ Na naane ku dasii, Aburhamu í jéḏ kukpei Ilaaḏ nɔ́ í dasi kpãa wa ne ikpa ile gɔ́ iyi Ilaaḏ á náa bei tubu. Í dasi kpãa wa koo baa do iyi kù mà bii wa bɔ́. ⁹ Na naane ku dasii í koo í buba si ileu bei ise mmu, si ile iyi Ilaaḏ í cea kuwãɛ. Si ilei aɔ́ ŋa mɔ́m nii í wa. Beɛbei mɔ́i Izaaki do Zakɔ́bu à ce si anyiɛ, aŋa iyi Ilaaḏ í cea kuwã akãu. ¹⁰ Aburhamu í ce beɛbei wa degbeḏ ilu nla iyi icue í ne gbugbãu. Iluu, Ilaaḏi í jile yaase bei á ye, ŋɟui á nɔ́ ku maa.

11 Na saabui naane ku dasii, Sara takae * í ba gbugbã í bíò ama baa do iyi waatié í ló. Í mà iyi Ilaaḥ, nḥu iyi í ce kuwã, í je ilu naane. 12 Beɛbe mɔi inemakɔ akãu be, nḥu iyi í maai iku, takue ḥa à na à kpɔ bei andaiyai lele ḥa do bei sãai ido iyi ine gɔ kaa yɔkɔ ku ka ku mà jiaɛ.

13 Si naane ku dasii ine ḥau be fei à ku. A kù ba mii iyi Ilaaḥ í ce nḥa kuwãeu, amma à yɔɔi hai jiji à coo cenkã. À fɔ iyi aḥa à je ine njoo ḥa do hai ne ide ḥa si andunyau ihẽ. 14 Ine ḥa iyi à waa fɔ beɛbe, à waa nyisi mam mam iyi aḥa à waa de ile iyi á je tu ḥai. 15 Bii í je à waa ce beɛi ide nḥa iyi à jò wa wo, aa ba kpãa a sinda a nyi. 16 Amma nsei à waa de ide iyi í sãa í re, waatɔ ide iyi í wa lele. Na ḥɔi í ce anyɔ kù waa mu Ilaaḥ a kpoo Lafẽe nḥa domi í ce nḥa sɔlui ilu gɔ.

17 Na naane ku dasii, Aburhamu í jesi ku ceò Izaaki kuwee si waati iyi Ilaaḥ wa cɔ laakaie. Nḥu iyi Ilaaḥ í cea kuwãu, í tã sɔlu ku ceò ama akãeu kuwee. 18 Nḥui Ilaaḥ í sɔ wo í ni, hai bi Izaakii dimie á fita. 19 Ì mà iyi Ilaaḥ í ne gbugbã ku ji ine baa hai si bale. Do ntɔ aa ka yɔkɔ ka ni í yei bei Ilaaḥ í jũu hai si bale.

20 Na naane ku dasii, Izaaki í weea Zakɔbu do Esau, í sɔ ḥa mii iyi á na ku ce.

21 Na naane ku dasii, Zakɔbu, waati iyi í maai iku, í weea amai Zozefu ḥa akã akã, nɔ í lókò si golo í tɔò Ilaaḥ.

* **11:11** Na saabui naane ku dasii, Sara takae Tia nwo gɔ ḥa à ni, na saabui naane ku dasii, Aburhamu í ba gbugbã í bíò ama baa do iyi í gbo nɔ Sara takae í je gbenda.

²² Na naane ku dasii, Zozefu mɔ, waati iyi í maai iku, í fɔ idei kufitai inei Izireli ηa hai ilei Ezibiti do bei aa cea kúkūi nηu ηa.

²³ Si waati iyi à bí Moizi, na naane ku dasii baae ηa a kù ce njoì a kua woodai ilaaluu nɔ à singae zakai cukpa meeeta, domi à ye í je ama ku s̄ia.

²⁴ Na naane ku dasii, Moizi í kɔ a kpe nηu amai ama inaaboi Faraɔ waati iyi í na í la. ²⁵ Í gbasi a kpā nηu iju do inei Ilaaɔ ηa ajɔ do iyi nηu á maa wεεð inɔ didɔ si faayii dulum iyi kaa kpe. ²⁶ Í gbasi a yaako nηu bei aa na a yaako Kirisi. Wa lasabu iyi dimii yaako beεbe ku ye í ne beεε í re amanii Ezibiti, domi amanii alai wa lele.

²⁷ Na naane ku dasii Moizi í fita hai ilei Ezibiti, kù ce njoì idɔɔkɔi ilaaluu. Í leekiñ dim dim bei mii iyi í ye inε iyi a ci ya ye. ²⁸ Na naane ku dasii í jò à je jingauì Iku ku kua. Nɔ í jò à f̄asi njei angudā ηa si andε koofa ηa ku ba amaleka iyi á kpa ama yemma ηa ku maà lu amai Izireli ηa.

²⁹ Na naane ku dasii, inei Izireli ηa à kua Tenku Nkpau si ile ngbe. Amma waati iyi inei Ezibiti ηa à bi a ce beεbe, inyi í je ηa.

³⁰ Na naane ku dasii, bindii Zeriko í cuku waati iyi inei Izireli ηa à kaako iluu ajɔ meeje. ³¹ Na naane ku dasii, Rahabu abo à ta icuu kù ku do inε ηa iyi a kù jirima Ilaaɔ ajɔ, si na iyi í jò í gba woo be ηau do inɔ akā.

³² Mii an fɔ má. Waati kù waa tom hee n ce faajii Zedeɔ do ti Baraki do Samsɔɔ do Zεfutee do Davidi do Samuēli do walii ηau. ³³ Na naane ku dasii à je amanlu ηau igū, à ce iyi í je dee dee, nɔ à ba à gba mii iyi Ilaaɔ í ce nηa kuwāε. À d̄i gelei muusu nla

ηα, ³⁴ à kpa gbugbāi ina nla, à ba à fita hai si awōi ine ηα iyi à waa de a kpa ηα do taakuba. À kua gbugbā wo, amma à na à ba gbugbā má. À waa ce njo ηηα si igū, à je dimi mmu ηα igū. ³⁵ Na naane ku dasii, inaabo gō ηα à ba ine ηηα ηα à jī wa hai iku.

Ine gō ηα mō, baa do iyi à kpā ηα iju hee à ku, a kù de aηα a fita si, domi a waa bi aηα a na a koo a ba kuwεε iyi í je jiida í re. ³⁶ À yaako ine gō ηα mō nō à te ηηα kpōtō. À dī ine gō ηα do sесе à dasi ηα piisō. ³⁷ Gōgō ηα à ta ηα kuta à kpa ηα, ine gō ηα mō à bu ηα kiti minji, gōgō ηα mō à kpa ηα do taakuba. Ine gō ηα mō à dī batai angudā do batai iwo à waa dabiiō. A kù ne nkāma, à kpā ηα iju, à wahala ηα, ³⁸ a kù jōd andunya. À ya maa dabii si ghabua do si antai iri kuta ηα. À wa si isai kuta ηα do isai ile ηα.

³⁹ Ine ηau fei, à je ηηα sεεda jiida na naane ku dasi ηηα. Do ηηu fei, a kù ba kuwā iyi Ilaaō í ceu. ⁴⁰ Ntōi, si bei Ilaaō í jile nwa mii iyi í ne beεre í re, kù bi ine ηau a kō dee dee iyi kù je do awa ajō.

12

Ilaaō Baa nwa

¹ Na ηηu, si na iyi í jō woo je sεεda nkpōu be wa kaako wa, awa mō ka nyō mii iyi wa bitandi wa si kuwεε nwa do dulum iyi ci ya kpεε ku má si wa dim dim. Nō ka temua si kpāai kuwεε iyi wa degbe wa bei woo sei í ya temua si areε. ² Ka dasi laakai nwa fei si Jesu. Hai bi tēi naane ku dasi nwa wa naa, ηηu mōi í nō wa kōō. Í jō à kpaa si jīi ku gaau, kù cō anyōi dimii ikuu domi wa cō kpāai inō didō iyi à jileaa. Nsei, wa buba si awō njei kitāi bommai

ɪlaaɔ̃. ³ I jò i lasabu si mii iyi Jesu í ce, si bei í temua do mbeɛɛɛ nɔ̃ hee í jò ilu dulum ɲa à kpãa. I mu ideu ɲa ku ba i maà kua gbugbã ɲa, nɔ̃ i maà mɔ̃ngɔ̃ munya ɲa.

⁴ Inɛ, si kujabu nɲɛ do dulum, i kù jabu i kù to hee si iku titã ɲa, ⁵ nɔ̃ ì gbejɛ idei gbugbã iyi à mu nɲɛ waati iyi à kɔ̃ à ni,

Amam, bii Aɔ̃ Lafɛɛ wa kpãɛ iju, ikɔ̃i wa naɛ, maà ce si atafii.

Inɔ̃ɛ ku maà fɔ̃ bii wa fɔ̃ siɛ ide,

⁶ Domi inɛ iyi Aɔ̃ Lafɛɛ í bi, nɲui í ya kpã iju,

Nɔ̃ ku cã inɛ ɲa iyi í doo si amaɛ ɲa fei.

⁷ Na nɲu, i temua do ijuukpã nɲɛ domi ɪlaaɔ̃ wa ce nɲɛi bei amaɛ ɲa. Ama yoomai í wɛɛ iyi baɛɛ ci ya kpãa iju. ⁸ Bii a kù kpã ɲɛ iju bei amu ɲa iyi à gbe, debɛi í kù jɛ amai Baaba ɲa, inɛ ama seege ɲai. ⁹ Baa nwa ɲa iyi à wa ilɛ ihɛ̃ à ya kpã wa iju à ya ka nɔ̃ ka jirima ɲa. Bii beɛbeɛi, beirei iri ilɛ ku sũa Baa nwa iyi í wa leleu í nɛ ku to ku ba ka nɛ kuwɛɛ. ¹⁰ Baa nwa ɲa à ya kpã wa iju si waati keeke si bei í sũa nɲa. Amma ɪlaaɔ̃ í ya kpã wa iju na aranfãani nwa ku ba ka nɛ ikpɛ̃ si kumáɛ. ¹¹ Ntɔ̃i, bii à waa kpã wa iju, inɔ̃ ku fɔ̃i í ya jɛ nwa titã, ci ya jɛ inɔ̃ didɔ̃. Amma si anyii nɲu, inɛ ɲa iyi à ba ijuukpãu nɔ̃ à kpaasi, à ya jɛ dee dee nɔ̃ a jɛ kuwɛɛ nɲa si laakai ku sũ. ¹² Na nɲu, inɛ iyi ì waa mɔ̃ngɔ̃ temua, i wu awɔ̃ nɲɛ lele, nɔ̃ ilugũ nɲɛ ɲa iyi à gbɛɛji ɲau i mu nɲa gbugbã ɲa. ¹³ Nɔ̃ i cea ise nɲɛ ɲa kpãa iyi í munga anu ɲa ku ba ilu kute bɔ̃ɔ̃ ɲa a maà tambɔ̃ kute nɲa ɲau má, amma a ba iri.

Ide iyi à sũ wa ka ce

¹⁴ I dɛ laakai ku sũ do inɛ fei nɔ̃ i ce kuwɛɛ iyi í má ɲa domi inɛ gɔ̃ kù wɛɛ iyi á ye Lafɛɛ bii kuwɛɛɛ

kù má. ¹⁵ I ce laakai ɲa kãma nɲɛ ku maà na ku toa didõi Ilaaã anyi, nɔ i maà jɛ ilu inɔ ku ro ɲa, domi inɔ ku rou á na ku la nɔ ku tosi inɛ nkpɔ bei icãi j̄i í ya yɔ. ¹⁶ I ce laakai ɲa ku ba inɛ gɔ ku maà ce sakara, nɔ inɛ gɔ ku maà na ku kɔ ku mà bɛɛɛi mii j̄ida ɲa. Bɛɛbei Esau í ce waati iyi í so yemma ku jɛɛ í taa na ijɛ jɛɛ akã. ¹⁷ Si anyii nɲu, inɛ taka nɲɛ ì mà ɲa iyi í bi baa nɲu ku weea nɲu, amma í kɔaa domi kù ba kpãa ku kpaasi mii iyi í tako í ce baa do iyi wa dɛdɛɛ do cikãaju fei.

¹⁸ Inɛ, kù jɛ iri kuta gɔ iyi aa yɔkɔ a lui ì sɛkɛɛ si ɲa, bei inɛi Izireli ɲa à sɛkɛɛ si iri kutai Sinai. Si antai kutai Sinai ina nla nlaí í wa bɛ do kudũi ij̄i do ilu kuku do fufu dabii, ¹⁹ do kãakãakã do ide ku fɔ nla nla. Iyi inɛi Izireli ɲau à gbɔ ide ku fɔu à tɔɔ suuru à ni ku maà ti ku ba aɲa ide ku fɔ má, ²⁰ domi à waa ce njoí wooda iyi í ni, ilu hunde baa yooma iyi í lu iri kutau, baa bii mɛɛmui, aa taa kuta a kpaai. ²¹ Mii iyi à yɛ bɛ, í nɛ njo hee Moizi í fɔ í ni, njo í mum hee ñ wa n yaya.

²² Amma inɛ, iri kutai Siðoi ì sɛkɛɛ si ɲa, bii ilui Ilaaã, nɲu iyi í wɛɛ í wa. Iluu, nɲui í jɛ Zeruzalemui lele, tengi bii amaleka ɲa à ya tɔtɔ nkpɔ nkpɔ do inɔ didõ. ²³ Ì sɛkɛɛ si inɛ ɲa iyi à kɔ iri ɲa lele ɲa, aɲa iyi à jɛ ama yemmai Ilaaã ɲa. Ì sɛkɛɛ si Ilaaã ɲa, nɲu iyi í jɛ woo kiitii inɛ fei, nɔ ì sɛkɛɛ si inɛ j̄idaí tako ɲa iyi Ilaaã í jò à kã tã ɲa. ²⁴ Ì sɛkɛɛ si Jesu do nɲɛ iyi í nikãu ɲa. Jesui í jɛ woo teese kpãa ku ba Ilaaã ku ði akabuu titõ do amanɛ ɲa. Njɛɛui, wa ba wa ide ku fɔ, nɔ ideɛ í dõ ku gbɔ í re ti Abeli.

²⁵ Na nɲu, i ce laakai ɲa i maà kɔ ku gbɔ ideɛ inɛ iyi wa ba ɲɛ ide ku fɔ ɲa. Moizi í ba inɛ ɲa ide ku fɔ

si andunyau ihē í ni a ce laakai, nɔ inɛ ɲa iyi à kɔ ku gbɔ ideɛu a kù fita si ijuukpã. To, awa mɔ iyi à waa gbɔ inɛ iyi wa fɔ ide wa hai lelei Aɔ, beirei aa ka ce ka fita si ijuukpã bii à waa toaa anyi. ²⁶ Inɛ iyi ide ku fɛe í tako í jè ile í yayau, í fɔ má nsei í ni, an nyi n yaya ile má gbakã akã amma kù je ile nɲu akã, hee do lele feii. ²⁷ Iyi í ni, an nɔ n coo má gbakã akã, wa nyisi iyi mii iyi à taka á yaya ku lɔ ku ba mii iyi kaa yaya ku wɛɛ.

²⁸ Na nɲu, ka saabu Ilaaɔ domi à ne bomma iyi kaa yaya nɔ ka tɔɔe si bei í bi, ka mà beɛɛɛ nɔ ka jirimae.

²⁹ Ntɔi, Aɔ Lafɛɛ nwa í yei bei ina iyi í ya ce nfei mii ɲa.

13

Mii iyi aa ka ce ka dɔa Ilaaɔ si

¹ I ya temua si kpaasi woo dasi naane ɲa ku bi. ² I ye gigi iyi í sɪa i ya yaaɛ inɛ njoo ɲa, domi inɛ ɲa iyi à waa ce beɛbe, gɔgɔ nɲa ɲa à yaaɛ amaleka ɲa a kù mà. ³ Nɔ i ya ye gigii inɛi piisɔɔ ɲa bei mii iyi à mu inɛ mɔ piisɔɔ ɲa. I ye gigii inɛ ɲa iyi à waa ye ijuukpã bei mii iyi inɛ taka nɲe í ye ijuukpã ɲa.

⁴ I jè mɔkɔ do abo baa yooma fei ku mà beɛɛɛi abɔdɔ nɔ a leekìò nje dim dim domi Ilaaɔ á kiiti inɛ ɲa iyi à waa sũò nje hai ce abɔdɔ do inɛ ɲa iyi à waa ce sakara.

⁵ I maà ti i jè kubii fia ku mu ɲe. I jè iyi ì ne ku ce nɲe zaka, domi Ilaaɔ í ni, n kaa n jèe pai, n kaa n nɔ n fũ siɛ awɔ baa ajɔ gɔ. ⁶ Na nɲu, aa ka yɔkɔ ka cã gende ka ni,

Aɔ Lafɛɛ í je inɛ iyi á sobim.

Njo kù waa mum.

Mii amanɛ á yɔkɔ ku ceem.

⁷ I ye gigii woo cuai tako nɛɛ ɲa, ine ɲa iyi à tako à sisi nɛɛ ideɪ Ilaaã. I lasabuð aranfãani iyi kuweɛ ɲa í naað wa, nɔ inɛ mɔ i sisi naane ku dasi ɲa ɲa. ⁸ Jesu Kirisi ci ya kpaasi hai ana do nnyi hee do ajɔ fei. ⁹ I maà ti i jò a fa ɲe si kukɔsi ikã ikã, domi í sɪa idɔ nwa ku maa leekɪ si didɔi Ilaaã, ku maà jɛ si iwàì ijɛ ku jɛ ɲa. Inɛ ɲa iyi à waa too kpãau be fei a kù ba aranfãaniɛ kãma.

¹⁰ Awa à nɛ bi kuwee gɔ nɔ woo wee ɲa iyi à waa ce icɛ si ile kumáú a kù nɛ kpãa a jɛ ijɛi kuweeu. ¹¹ Í yei bei kuwee iyi woo wee nlau í ya ce. Í ya lɔð njei mɛɛmu ɲaui si inɔ iyi í re do kumáú ku ceð kuwee na dulum dii amanɛ ɲa. Amma inɔi mɛɛmuu takae, angulei iluui à ya koo a joo. ¹² Na ɲɔi í jò Jesu mɔ, waati iyi í bi ku jò ine ɲa a má do njei ɲɲu takae, í jò a kpaangule. ¹³ Na ɲɲu, ka bɔ bi titɛɛ angule be, ka jesi à donda wa bei a dondaɛ, ¹⁴ domi a kù nɛ ilu gɔ si ilɛu ihɛ iyi á maa weɛ hee do ajɔ fei. Ilu iyi wa naa ɲɲui à waa dɛdɛ. ¹⁵ Do saabuɛ ka maa saabu Ilaaã, waatɔ ka ya fɔ do gɛɛ nwa mii iyi í ce si wajui ine ɲa. Nɔ saabuu kú jɛ bei kuwee iyi à waa ceaa waati kãma fei. ¹⁶ I maà gbɛjɛ jiida ku ce, nɔ i ya maa sobi nɛɛ ɲa, domi dimii kuwee beɛbe í ya dɔa Ilaaã si.

¹⁷ I gbɔ ideɪ woo cua nɛɛ ɲa nɔ i sũ ɲɲa iri ile, domi à waa cɔ baanii hunde nɛɛ si na iyi í jò Ilaaã á na ku bee ɲa ideɛ. I ce beɛbe ɲa ku ba a coo do inɔ didɔ, ku maà ti ku jɛ do inɔ ku fɔ. Bii à coo do inɔ ku fɔ, kaa ce nɛɛ aranfãani kãma.

¹⁸ I ya ce nwa kutɔɔ ɲa. À mà kam kam iyi idɔ nwa kù waa ye taale nwa domi à bi ka ce isɛɛɛ nwa dee dee si mii fei. ¹⁹ Iyi n̄ wa n tɔɔ ɲɛ ntɔ ntɔ, ɲɲui í jɛ i ce kutɔɔ Ilaaã ku jò n baa n̄ya n̄ya bi tu ɲɛ má.

Kutɔɔ

²⁰ Lafɛε nwa Jesui í jε Woo degbe iyi í re. Na njeε iyi í nikã, í jile nwa akabuu titɔ iyi ci ya tã. Na nju Ilaaɔ ilu laakai ku sũ, nju iyi í dedeε hai si balε, ²¹ ku mu nje gbugbã i ceò daa jiida ηa ku ba i ce idɔɔbiε. Nɔ ku ce si ηε mii iyi á dɔaa si, na saabui Jesu Kirisi. Amboe ku jε ti Jesu Kirisi hee do ajɔ fei. Ami.

Fɔɔi ankãanyi

²² Inε inεm ηa, n wa n tɔɔ ηε i jò i gbɔ idei gbugbã ku mua iyi n kɔ nje wa si tiau ihε do temua, domi kù sɔ. ²³ N̄ bi i mà ηa iyi à da Timɔtee inε nwau hai piisɔɔ. Bii í to wa n̄ya, an naae wa bi tu ηε.

²⁴ I ce woo cua nje ηa fei fɔɔ hee do inε ηa iyi à jε ti Ilaaɔ fei. Woo dasi Jesu naan̄i ilei Itali ηa à ce ηε fɔɔ.

²⁵ Didɔi Ilaaɔ ku wεε do inε fei.

Akabuu Titõi Idei Ilaa **Monkole New Testament**

copyright © 2006 SIM International

Language: Monkole (Mokole)

Translation by: SIM International

Monkole, Akabuu Titõi Idei Ilaa

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 2006.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

xxx

596bf1bc-1348-53da-8787-98c1d2a18282